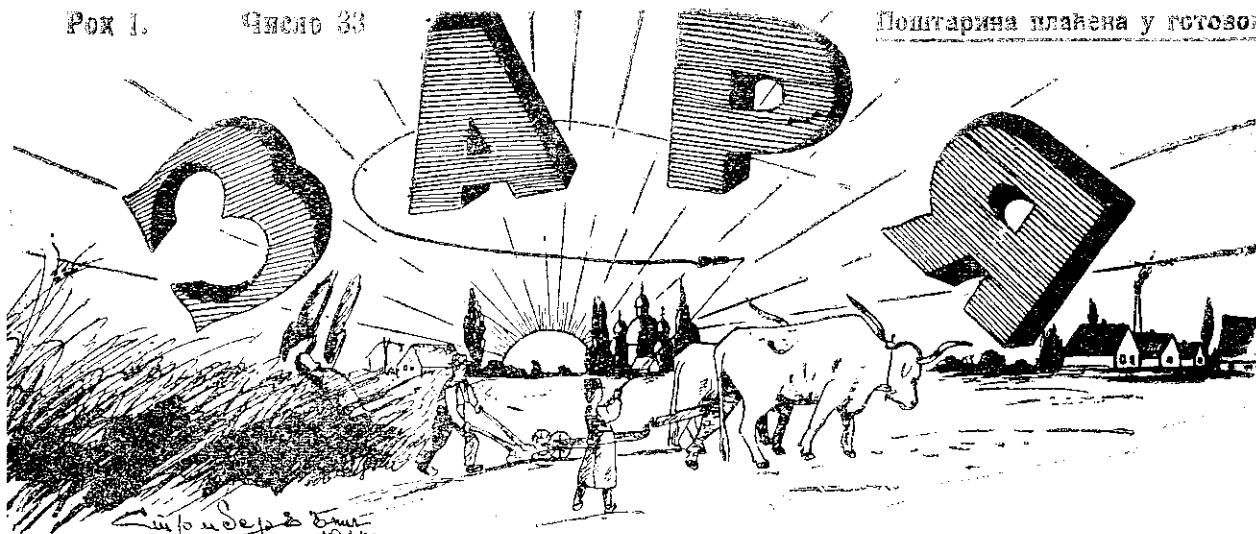

Рок I.

Число 30

Понтиарина плавена у гостозом

ОРГАН КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНОГО СОЮЗА ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНОВ

РЕДАКЦІЯ И АДМИНИСТРАЦІЯ
Нови Сад, Футошки пут број 199

Нови Сад 23 дес. 1934.

Виходзи раз на тиждень.

Предплата: на рок 50 Динари, на пол-рока 25 Динари, за загранице 2 Долари
ПОДІНОКЕ ЧИСЛО 1 ДИНАР

ДРУШТВО НАРОДОХ

У Шестовай війни поднешено вельо як моралі так и матеріалні жертви. 11 мільйони младих животів страшено, и док во бойцях прелівана драга людка крев народи и держави охудобели, спадли до биди так же и нєшка после 16 років неможеме гу себе присц, прициска нас криза, котра є плод страшних пошліткох війни. Каждому досц аж и предосц було війнових страхотех ч грозотех. Кажди чечти мир, того ангела чувара, котри нам дошлебодзи да ше у миру розвиваме и да віправиме шицко то, що з війну загубене. Скоро цали швет учестзовал, скоро цали швет церпел та ше по війни зинши предстівніки шицких народох котрим на шерцу лежел мир и основали Друштво Народох, чія задача да чува мир. Же би мєдзи дзепо-едними сущедами настал спор, котри би мир угрожел задача Друштва Народох то мирним способом решиц, без преліваня креви.

В новинох читаме о засиданьох Друштва Народох на котрим ше роби о разоружаню. Ту ше трудза, да затримаю швет од приготування за нови війни, за нови преліваня креви, сцу очувац цивилизовани швет од препасци. Еще зме ше не отресли кризи а нови війни би значели за цали швет катастрофу. У найблісших часох видзиме же медзи Францію и Німецку настал спор коло обласци Сари. У место з оружіем у руках обращаю ше Друштву Народох, да воно мирним способом принесе суд погодни за обидва страни. Так ше и стало, штампа цалого швета принесла радосну вистку же ше суду Друштва Народох повиновали обидва завадзени страни и спор ришени без креви.

По марсельским атентату цали швет об-

рацел своє очи гу Югославі чїй владар умар мученичу шмерцу од руки потплацених терористох. Югославія страцела свого водя, свого першого Югославяна, страцела свого оца и уединителя. Народ ожалосцени и до дна шерца увредзени бо до того убийства замішана сущедна держава, на чиїх салашох ше терористи гу тей страшней роботи помоцу власцох приготовели. Цали швет чекал цо Югославія зроби, бо лем два могучисци були и то або война, або суд цалого швета з обращаньем до Друштва Народох. Остатні слова Блаженоупокоеного Краля Вitezа були „Чувайце Югославію“. Югославянска Влада очуваха хладнокревносц, тримала ще аманету велького свого водя и вибрала драгу да ше спор риши без преліваня креви, поднесла тужбу Друштву Народох. За праведну ствар ше приключела Франція, Чехословакія, Румунія, Греческа, Турецка, Россія и други держави. Друштво народох мало тераз чешку задачу бо сптуржена Мадярска не признавала іч. Уместо да ше покае еще почала и нападац, гу ией ше приключела и Італія.

Друштво Народох жило чешкі часы, требало очувац свой достоянство, мало указац же є на тим положаю за котре є и основане. На концу принешена резолюція с котру Югославія достала полье задоволене. Цали швет осудзел тероризам, Мадярска и сама признала же ше ей дзепо-едны чиновники мишали и помогали терористох а котрих ма візесц пред свой суд и покарац и о тимзвестиц Друштво народох. Медзи міністрами мадярскими настал роздор, еден другого обвинюе, бо с тим препад их ревізіонізм, уж веций ані шніц не можу о велькай Мадярской, котру сцели створиц и силни народи заш до свого ярма упрагнуц. Гоч ше Мадяре цеша же на

суду у очах цалога швета не препадли, пигане же чи стара их влаза не отрима, чи придае место ёй друга, котрой стало мир очуваш. Заганьбени су, маю вельо робиц и пред цалим шветом указац добру дзеку за очуване миру, бо то не мала ствар достац тутора, жец под контролу медзингродну.

Од шицкого главио то, же Югославія до конца вытимала хладнокревно, достоянствено у своєй миролюбивій політиці, цали швєт ю цені ведно зос Маду Антанту и з Балканским пактом, котри указали кельо вреда злога. Друштво народох одстражело погибель воїни, котрой не бала кожда держава, кожди народ. Мирови фронт ликуе же побадасял а цали швег не радує же победзела розумна политика.

Др. Милутин Губаш

СМУТНА БИЛАНСА ШЕ З'ЙСЦЕЛА

Гевтого тижня бул преосвящени Владика Др. Дионизий у Београду. Служел и св. миси (службу) у римокатолічкай церкви пресв. Богородице, але на жаль церква була празна земляцким. Сам преосвящени Владика не чудовал тому, бо скорей віше писали „Руски Невини“, яка колна церква и яки там шпива хор, поготово кед там служжи оцэц Будиньски, але тераз не було ніч, зато веџ преосвящени Владика служжел молебен заш лем у римокатолічкай церкви, лем у другей, у церкви Христа Царя, дзе тиж не винолнели церкву грекокатолікі, але римокатолікі, ктори пришли послухац Кирило-Методов краски хор. И веџ ше ище усудзел ёнен неподписані автор писац о „смутнай билансі“, дзе гутори, же „православных прицагую імені казательніци, празни споведальні и празни церкви“. А я вам повем:

1) У православных тримаю проповід священици, а не „древна казательница“, як то ше хвалі тут автор, же так у сиятох. Але ище яки то абсурд! Гвери мудрец автор „неми“ казательница, веरце, я бул и у грекокатоліцких церквех, але сам нігда не чул глас зос самей казательниці, але бо вельо церкви уопыте не маю казательниці!

2) Православни ше не споведаю у „полнах“ споведальњох, древеных хижтох у куце, але ше споведаю у церкви на видним месту, так же священик не бешедзе вшевіячини зос женами як то дзеспоєдни робя и по два годзини.

3) Православни церкви ище на тельо не були празни, же би веџей було священікох як присутних верниках, але так ёто було у римокатолічкай церкви за време архиєрейской

шветочнай св. миси (служби) у Београду. Надалей тот автор предруцує неукосні православним, а сам аж терараз не пребудзел и сетел ше же треба вельо учиц и читац. Да нет православных, грекокатолики би и терараз у даєдних местах ритко видзели паноца, або лем теди кед би пришол по руковину, а терараз добили аж сталного паноца! С чим ше маце хваліц? Ша одови Будинскому шпиваю торжествено на Крачун и Вельку Ноц православне шпивачке друштво у римокатоліцкай церкви у Београду. Интересантне чи их и того року повола и чи будзе заш правиц у карчми таку обилну закуску за цале друштво. Дакле автор „смутнай билансі“ думал же остане смутни насправди але не пре инише як пре з'исцену його уніятську билансу. Мило нам будзе, кед ше тот автор будзе старац и за дальши свой смутни биланси и приказовац их — лем най ше потніце да го лепше знаме.

МОЛИТВА

Рошир Боже свойо руки,
Над милим нам младим Кральом!
Обдаруй го зос мудросцу,
И с потребним шицким знаньом.

Най жие Югословеном,
На превельку часц и славу!
Божа рука най подзвигне
Златну круну му на главу!

А над круну най му стой
Твоя Боже шабля оштра.
Хто подума зняц му круну,
Жывотом веџ най го кошта!

Шицки бурі до наиду,
Твоя рука най их запре!
И проклятих чарних врагох,
Шабля оштра най их зотре!

Стужаями Твого Оца,
Из ти Кралю нам премлада!
Випольні нам до зме мали,
У Оцови Твоім нади.

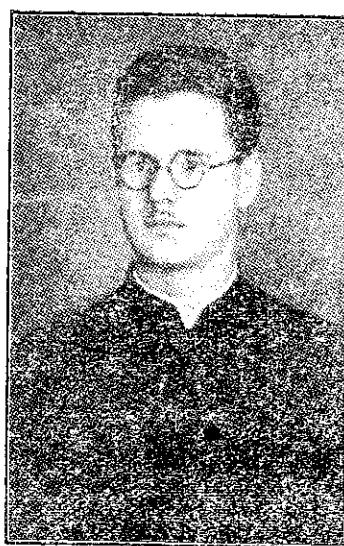
Запаметай Свого Оца,
Слова Його Ти Кралю наш,
Кед потребно лем поволай,
Готови зме ми кажди час!

Янко Хромиш
у Ільурдьове, 13. XII. 1934 року

Перши степен священства, чији чтеца приял наш богослов Јоан Виславски

У Новим Саду на дзень св. Николая, приял богослов Виславски перши степен священства по прописах православнай Церкви Христовей од Високопреосвященого Владики Др. Иринея бачкого. Пре кратке време не могол богослов Виславски изјавиц познатим точни време да би могли присуствувац у тей свечаносци. На 9 годин уж була церква преполнна. Високопреосвящени Владика Др. Иринеј служел архиерейску св. Литургију з нагоди свогог свечара и обавел пострижене над богословом Виславским и богословом А. Ерделянским. После преписаних молитвех и пострижения, добил пан богослов кратки фелонь и у њем читал Апостол, а после того добил од Високопреосвященого Владики стихар и облекол ге, а веџ Владика прочитал туту молитву над њим: „Чадо, перши степен священства, то чтец, приликује ци теразаји сваки дзень пречитовац свете

Писмо, и прошестия творити, да тети доце увидза, хтори це буду слушац, приму побудоване, и да је нјак токо выбране од тебе не поганьби. Циломудро и свято и да праведно жиеш, и да маш чоловиколубда Бога милостивога, и да је и виших службах удостоиш: у Христу Исусу Господу нашему, хторому слава на вики виков, аминь.

Иоан Виславски, богослов

После теј молитви Високопреосвящени Владика Др. Иринеј удејел новому чтецији благослов зос словами: „Благословен Господ, се бист раб божиј Јоан, чтец свјетијији Церкви, Иоан, во име Отца и Сина и Светога Духа“.

По тим добија чтец до рукој од Владика лампаду и поклонише тријаз гу царском дверим обрадцији, а поје дзвей служи богослов Јоан прег веџу св. Јоуанујију як чтец облечени у стихару.

На св. Литургиј бачки богослов А. Ерделян русподложеј за дњаша. После св. Литургиј Виславски је у Влачином Др. Ирикеју була изјавиц свеар виски вичници, меџе чинили буј тут владаков брат, народни посланик Стефан зас генерал. Владики представио богослову Виславског индуктусом прославом же добија и други степен священства.

Буј ту и наш доктор Губаш,

Напому чтецу виначујемо срдечно и жадаме, да чим скорей пријме и гевти стекени и да го најскоро увидимо як свјетијик превзводера, да послужи рускому народу на чесц и хвалу, Господу Богу, як його слуга, на славу а рускай православнай матери церкви на пользу.

Г. В.

ЈАК БУЛ ПРИЈТИ БОГОСЛОВ ЈАНКО ВИСЛАВСКИ ДО СВЯТЕЙ ПРАВОСЛАВНЕЙ ЦЕРКВИ ХРИСТОВЕЙ

В суботу 15 децембра у Београду, на 4 годин по поладню, зобрало је вељке число богословох до цркви св. Вознесења. Пришол и студентски богословски шпивачки хор богословског факултета. Затим вошол богослов Јанко до цркви зос својим кумом паном професором Универзитета, Д-р Душаном Глумац и зос парохом цркви св. Вознесења. Кед вошол до цркви, богослов Виславски станул гу дзвером зос кумом, а свјещеник је облек до фелону и пришол гу њему и тримал му поуку и питал је чи својевољно среће бути пријти по св. Православнай Цркви.

После потврђеног одиту зос страни богослова Јанка, свјещеник ведно зос кумом увади богослова из стред црквији пред тетрапод и далей је истазел тог чин, а за тоје време испизал богословски хор зос прекрасну гармонију и благогласијом. Зос хором диргирал богослов п. Лазич. Особито је бул свечани момент, кед богослов Виславски клечал пред тетраподом а главу му покрил свјешеник зос епитрахилом и читал над њим молитву, знов заје хор шнивал у прекраснай композицији „Под Твојо милосц приблигаем Богородице Дјво“. После звршеног чина, перши винчовал богослову Виславскому сам парох и побочкал је з њим. Други му винчовал його кум уочи заслужки и популарни универзитетски професор пан Д-р Душан Глумац и побочкал је з њим, и дал му на дар прекрасне увязане св. Писмо Старого и Новог За-

виту, а гу тому прекрасну икону у восточном стилу Богородици Приснодіви, на хторей написане так:

Иверская чудотворная икона Божей Матери, небесной покровительницы св. Православия.

„Храни вѣру православну, дай Церкви побѣду, Не допусти гладъ и войну, славимъ милость Твою.

Маріе, Маріе, небесна Царице, Грецьниковъ заступнице“.

За паном професором кумом, винчовали и бочкали шешицки не лем присутни студенти але и людзе зос нашим богословом. Зос колежескай любови присутствовал ту и студент права Олеяр, наш вредны писатель „Зарі“. После тей свечаности шицки богослове пошли до Саборней церкви шпивац вичурню и бдение. Шицки богослове прияли пана богослова Йоана Виславскаго барз симпатично и зос особиту любову за свойого духовнаго брата и школскаго колегу. Кед богослов Виславски вышол з церкви, на упит шицких, як ше чувствуе, одвитовал: „Тераз сом постал щасліви“. Други дзень му винчовали його професоре и познати православні священици. В недзелю бул богослов Виславски у Вознесенской церкви на св. Причастию, а вец на полудзенку у свойго кума. Понедзелок мал нагоду богослов Виславски буц на святочным богослуженю Його Св. Патрияха Варнави з нагоды родзенаго дня Його Величества блаженопочившаго Краля Александра I. Уединителя. А вец бул, як и віше, на полудзенку у богословскім доме и у тей нагоды тримал бешеду у хторей подзековал колегом богословом, а особито пану диригенту Лазичу и цалому шливачком хору на указаней почасци. Шицки богослове одобрели бешеду зос громким покликом „живео“ и зос аплаузом. Жичиме пану богослову Виславскому обилни успих у науки и толкованю святых правдох а так и у ширеню св. Православнай Церкви Христовай.

Р. Максимович, богослов

Пане редакторе!

Далёко с поза моря, котре ме дзелі од милого старого краю посыла Вам даскељо слова и модлім Вас не откаже помесциц их в дорогой для меня газети „Заря“.

Достал сом даскељо числа „Зарі“ и ту зос моїма познатима Русинами прочитали зме их од слова до слова и барз нам ше попачела. А вец зме о ней длуго бешедовали и

ствена русска газета з нашого краю, з мілей нам Югославії, котра ше стара о Русинови, да спозна себе. Поучує нас о нашей исторіі о нашим походзеню. У ней ше приноша правдивы и разумны бесиды и величашицко цо нашо, русске, славянске на цо можеме лем горди буц. Як нам мило, кед у „Зарі“ читаме о чувствованю любови брата гу братом, кед нас поучує и о наших братох славянских Сербох, Чехох, Словакох и т. д. Родзело ше у нами чувство любови гу Союзу и гу його новини „Заря“. Радуєме ше, же ше и о нас о народу ест хто старац. До тераз не было кому ше обращиц, блукали зме, не познали зме сами себе, але тераз видзиме, слава Богу, же ше нашло даскељо одважных и шмелых наших синох, котры ше не боя з правду вийсц и указац нам ю. Знаеме, же им рбота чешка, бо то дакому и не идзе по його раҳункох. О нападу на тих наших шмелых и народу оданих людох зме уж читали скорей як цо нам наша мила и народна „Заря“ до рук пришла. Уж теди зме о тим раздумовали, бо зме то шицко не могли похопиц и писаня гевтих за готове пріяд. Як зме були тлачени то знаме, чом так лежко то ишло и то знаме, бо то помоцу наших синох ше виводзело. А же ше нашли млади людзе, котры сцу народу очи отвориц, ясно же гевти котрим то не смакуе поробяшицко цо год лем можу, да праведну ствар еще у початку задавя. Познате нам то шицко барз добре.

И ми у Америки мame подобни події. Маме и таки вопросы на котры би зме любели достац одвит на приклад: Чом наш владика п. Такал завера русски церкви у Америки а лем их онец Папа може поново отвориц? Прецо наш владика п. Такал не сце пошвециц наших звершених богословох, док ше не одрекню женібі? Чи то оздаль за водзене целибату до грекокатоліцкай вири? Хто з того будзе мац хасну чи народ чи тоти неженети священици? Народуе ше кождому Русинови таки вопрос за вопросом на котры сце нам годни Вы пане Редакторе, або даеден зос наших младых борцов дац одвит, або нас поучиц гу чому то водзи.

Ест еще една друга, еще заплещенша рбота. Пришол нам до рук и „Руски календар“ у котрим зме з великим запрепасценем читали, як ше чествуе и хвалі як найвекши добротвор руски, еден чловек котры ма на души грих, же забил чловека. Американски суд го почествовал зос 15 роки цемніцы. Кельо знам чловека, кога хваля, ма другима служиц як приклад, бо ше лем чесни людзе хваля и величаю. Такого вжац як приклад не можеме з не сличи нікому які на чесн. руски народ

богобойни та може лем плакац, же ше и таки нашол. Можеме лем плакац и Богу ше модліц за спас души забитого человека а його убійцу не можеме до шору чесних людзюх положиц и чествовац го так, як других чесных и справедливых людзюх. Жаль нам же з нім увредзели чесных людзюх до чайих шпорах и того ушорели, бо за пенежы чесці страцену не мож купиц.

А вам панове котри сце ше коло новинох „Заря“ позберали можем лем тельо повесць, же ше о вашей чеснай роботи зна и у нас у Америки. Новини, цо виходзя у Америки як „Рускій Вестнік“ и „Лемко“ принесли даскельо похвални статі. Вашо мена познати уж и Русинам далёко, далёко од вашого краю. Ми Вас чествуєме и хваліме вашу роботу и модліме вас да започату роботу и докончице. Лем напредок и ми вам будземе на помоци. Я уж нашол 5 претплатнікох и посыпал вам 10 долари. Поробиме на тим да „Заря“ ошивицы кажди руски дом не лем у Старым kraю, але и нашо domi, далёко од милей нам отчизни Югославіи и у Америки, да нам огре вимучени шерца, котри виками страдали од непріятеля Славянства. Надія наша „Союз“ а у його органу „Заря“ лежи каждого Русина спас.

А ви браца и шестри члени Союза и читателье „Зарі“ дома у Старым Kraю тримайце ше наших младых народных борцох. Помагайце им у их чешкай роботи бо робя за добро нас шицких. Не дайце ше баламуциц и застрашиц од нікого. Же сцеме себе добре мушиме помагац тим, котри робя за интерес нас шицких и нашо спасеніе.

Барбертон Охіо у мешацу новембру 1934.

А. Н. Х.

ЗОС МЕДИЦИНІ (Лікарства)

Уж зме до тераз видзели даскельо способы на хтори можу настац обераци хороти. Тераз треба да разпатриме шицки способы, а вец да видзиме як ше мож браніц од оберацих хоротох. Бактерій хтори виволаю обераци хороту муша першэ войсц до цела да би хорота настала. До цела бактерій можу войсц през скору, през слузокожу органох за дыхане и органох за претрову храни. Ёдны істи бактерій можу войсц до цела часто на шицки три спомнүти способы. Так мame першу часц бактерийох хтори до цела уходза найчастейше през скору. То су бактерій хтори виволую: вреди, пирши, потскорово гноене (зберане), антракс (прострел), тетанус (склопци), збешленіну и велі други хороти. Бакте-

рижни ствари, зос хторих це пренешу па нашу скору, кед ребиме зос тима стварами, а же на скоры ест даяка рана вони през ю войду до цела и воволаю хороту. Пре туту причину треба цело тримац чисто. Гной зос вредох треба ведно зос рэнду лебо вату па хторей су, руциц до огня а да ше не дорушує до рукох. По тим руки треба умиц. Чистоца е пол зздравя. Статок хтори загинул од проетрела треба 2 метры глібоко закопац и засипац зос вайном. Месо зос такого статку ше не име есц а скора ше не шме вирабяц, бо на ней можу остац споры антракса и нренесц ше на того хто будзе ношиц облечиво зос тей скори як: ципели, папучи, кожух и т. д.

О чуваню од тетануса (склопцох) уж было бешеди як и о чуваню ранох. Ещи раз треба наглашиц же у коньским гною ест віше вельо бактерийох хтори виволую склопци, а ест их вельо и у гноеней жеми. Пре то и мала ранка забрудзена зос коньским гноем, лебо гноену жему, лебо забрудзена зос стварами, хтори буля у іх, може буц барз опасна и гледа шпрыцоваве проців склопцох. Тим скорай же тото шпрыцоваве зос шицким сигурно очува од склопцох. Од збешленіни ше очуваме кед нас не укуши, лебо ані не подрапе, збешленіна жвир, як е найчастейше пес, мачка, вовк и други домашні животині ідзви жвири. Але досц лем да нам руку, лебо ногу, лебо другу часц цела оліже збешленіна животиня па да ше хорота достане. У шліни збешленій животині ест вельо живих узрочнікох тей хороти, па е досц и да дорушиме ствари замасцени зос іх шліну па да ше хорота достане, гоч шліна и суха а скора зздрава. Пре то збешлені животині треба цо скорей забиц и глібоко их закопац и зос вайном засипац. Животиню найлепше не рушац зос руками а ствари зос хторима зме их дорушовалі спаліц лебо моцно опаліц над пламенем, так да ше аж скоро зачерьвенею (железни ствари). Же зме збешлену животиню дорушени на местох дзе е не замасцена зос свою шліну, а же нам руки през найменей ранки, теди будзе досц и да их добре умиеме зос мидлом и цеплу воду а вец зос паленку, лебо карболову воду, лебо шпиритусом, лебо бензином, уж цо мame при руки. Же зме збешлену животиню дорушели за главу, уха, шию, лебо писки, теди уж треба да ше шпрыцуеме проців збешленіни, бо можеме достац хороту од хторей ище ані еден человек не остал у живоце же ю достал. А проців тей найопаснейшай хороти ест зошицким бізовним лік, як и проців склопцох; але лем теди кед ше шпрыцує дорас, а кед хорота уж ви-

цох барз мало оставаю у живоце (кажды треци лёбо и дзешацы кед остане у живоце). Пре то ше проців збешлениі треба ширицовац дораз накеди настане опасноць, т. ё. накеди дакога пес, або друга животиня покуса. Треба ше ширицовац цо скорей мож, за перши два дні. Тэди усних сигурни. Же ше познейшэ ширицуе тэди и усных меней сигурни, але ё ище віше тельо сигурни же ше треба дац ширицовац гоч преніло и даскељо дні, бо змеи тэди гадай спачніц голем каждого другого, лёбо и велью всесцюль. Же дакога покусал здраси пес, мачка, кеск и т. д., и тэди треба да ше ширицуе проців збешлениі, бо пес уж тэди могол мац узарчнікі збешлениі у свойніні и могол пренісць хороту на человека а да ше у пъзого хорота паязи аж о два тыхні. Же бы тэт человек чекал два тихні да видзе чи ше пес збешніс а да ше дотля не ширицуе веџ бы било уж не скоро же бы ше пес збешнен. Прето ше и покусані од здраваго все ширицуе проців збешлениі, але зос слабшим ширицом, а пес ше чува за дык тракій. Же пес дотля остане здраси веџ и человек далей не ширицуе. Але же ше пес дотля збешлениі веџ ше и человек з нова мучы ширицовац зос моднейшу инсіцыю.

Др. Шарик
(Далей будзе)

ПОВОСТІ

Кестало ў руских научніх зборах у Памірской обласці. Они ше рушели давнітаю научно обласці у Туркестану. Страцелі ше медзи глечерамі (верхи брегох покривеніх зос шнігом и лядом). Тэраз ше рушела друга экспедыція од 300 ліца, 40 автомобіла 1000 псох и коло 100 камілох, котра вжала себе за задачу, да их пренайдзе.

Держава Манџукус дестала свой устав так же будзе мац свой парламент по японскому прикладу. Цар Пуйи и японски прэктаторе так решели Парламент будзе мац перше засіданіе 1 марта 1935 року.

Коч ше преврацел до ярку и ту нашол шмерц Ніколай Воліч 50-ти рочны селянін из села Стапару при Самбору. Врацал ше на кочу из Оцакох, дзе одвез жито до мліна. Ноц була и не вядзел кадзи вожі. Коч ше преврацел и под себі приціснул Ніколая, аж рано го нашли мертваго.

Штрелял на гобуби та потрафел дзівчэ 15-ти рочну Терезію Матад из Индія ловац Нітіфор Вуянович. Куля потрафела дзівчэ до главы так же ей вицекло праве око. Пренёшена ё до болница.

Село Краля Александра ше будзе волац село Залом у срезу Невесінском. Сами селяне тога села поднесли молбу надлежним власцом, тым способом сцу очувац памяток на меню Великага Краля Уединителя.

Седемнац дзай ишол пешо Томислав Жулевіч учнік IV класа гімназіі из Загреба по Београд. У Београду дэм преноцовац и другі дзень ше рушел на Оллеңац кадзі идзе поклоніц ше гробу Краля Мученіка Александра і Уединителя.

Состаў без работы та прето порозбизал шыдкі облакі по кішках цалей уліци у селу Грабовцу недалеко од Марибора склерыческі майстэр Осіп Урман из села Крнек Врх. Кед го заварыл на вслышанію гварді: „Наш занат зонтичным пренадне кед ис будземе так робіц“. За тое будзе пред судом сдзяловац.

До кірмажам полней горячай воды сілдауда З рочня Павел син Лука Осіповіч селянін у сену Кадата при Курніумі. Мац му рабадла и зняла з огня котлянку, за мали час ше од котлянкі удалася пра работу а Павел зос посцілкі спадрул до неі. Озек ше по цалым целу в у майвецкіх мукок умер.

Бясе картажэ стрыжем гінаву Мілосав Єроміч селянін из Дубовіца при Свілайну. Пенокі за свою работу до сунедного села Буровіц там ше начоц зос пріятельством свіні Мілічам Ніколічам. Уместо за работу да патрел ішол з нім до карчмы ту почалі від и картец ше. Поспірчали ше пра карту и небілі. Міліч вдерел з ножем до бруха Мілосава, котры у болница умар а сам сцекнул. Власцы го гледаю.

Намрэдоване нашага пчоларства ше позорує віше баржей откеди основані Союз пчоларских задругох. Союз помажу шыдкі бановіні. Меркуе ше на то да ше пчоларство розвіе у пасівных (неплодных) крайях нашей державы и там дзе квітне садовотство.

97 французских генералож будзе пэнзіонісано 1 януара. Медзи німа ше находит генерал Веган.

Мертым душыні пренашла општна Прага. Даскељо чинёвниках каждый як истрага нашла уж давнё умэрли але им каждого мешаца була выплацавана плаца на општніскай касі. Водзі ше истрага хто примал плацу мертвых чиновника.

У Абісинії (Африка) пришло до бою медзи таліянским войском и абісинским. Преко сто мертвых и даскељо раненых було. Зло настало же помедзи Абісинію и таліянскую колонію Сомалію німаю еще тачно означену граніцу. Абісинія ше поволала на друштво народох и модлі, да ше тот спор риши

Статистика о Швейцерійській війні, котра обявена тут за 20 роки примирия, показує же у війні було 11 мільйонів мертвих, 19 мільйонів ранених, 7 мільйонів інвалідів; за тим же остали 9 мільйонів широки, 5 мільйонів гдовиць і же коло 10 мільйонів остали без хижок. Війна стала коло 10 бількою французьких франкох. Кед би мертві з війни воскресли і кед би були построєні до колоній штири по п'ятіри мушеви би марширували 81 дзень і 81 ноць доки би не прешла попри єдним месецем.

Перші спомини, котри гутори подзвигнути є у Вашингтоні (Америка). Представля Христифора Колумба. У ній умурвані єден грамофон, котри кожди дзень из 10 и на 13 годзин гласно кричи: "Я пренашол Америку!"

Єден японський вояїць ще забив прето бо бул виновий і же автомобіль японського цара скруцел до узди кадай неман исц.

Рузвелт и Форд були завадзени іре Рузвелту скономську політику. Тераз ще помирели. Рузвелта навіщував Фордоз син Етсель і віяв же непріятельство престава.

Уместо елена забив пр'чтоля Михал Ковач из Ленова при Білій монастиру (Бараня). Вон ішол ловиць елена і, єдній доліні медаю ірудом, чул же ще цошка руша. Штрелів. Кед пошол там уместо елена нашол свого найлепшого пріятеля у крези чешко раненого і ще двох людох, котри лехчайше ранені. Його пріятель Драгутин Прокот пренесени є до болинци, але на його шмерц чека ще кожного часу.

Турецькі жени дostaли право гласа. Парламент роспуштени і росписани виборанки. Жени перши раз буду гласац.

Японські жени муша по наредзеню учиць німецки пилоти.

Зос дна Каспійського Моря вилігнуты є лядоломець (корабль) „Каспій“, і гри потопени под час Швейцерійської війни.

Школска недзеля заведаені у Немецкай. Под час тей недзелі отимую ще преподавання за родичох і однослях о цілю школскога образованія, о метох роботи и о вредносці науки воюще.

Умар основатель юйеекшай предвойновой русской газети „Русское Слово“ Иван Ситин. „Русское Слово“ була найважіша славянска газета воюще. Под час війни була штампана кожди дзень у мільон і пол примирикох.

Влада поднесла оставку. Мандат за састав новай влады достал іак Боголюб Єфтыч.

ПІЯНСТВО

Піянство єдно од найгорших пороках чловечинства. На імці страні слухаме яки чешки живут, варонку нет. Шедза людзе и вію, а при тим ще тужа, яки чешки часи жую, не можу дзецем заробиць ачі на хлеба о шматох ажі бенеди. Остатай свойо динари потроша праце на паленку, кед ще ядаю єден другому, вспоміваю ще, бо у тым видза утіха. С ціану главу вец це поробя бію жену бію свойо гладні и боси дзечі, поробя и други грихи пре котри су зрештования, карани. А кед виду эш по старожу обичаю гайде до карчмі. Кельо пешасца було про піянство, але ще піяйци ёс урозумеди. Худобяи віс бо ма вінгарку, же од бриго піе а богати бо у тым гледа задовольство. Яке то жалосне задовольство, кед у піянству пороби шаленства пре котри ёс трежка гальби, глава го болі або премаржні та хората забива його живот. Рэзонду и утіху не може у піянству ніц. Треба ю на другим месце гледац. У читаню добрих поучных и забавных новинкох кішкох треба задовольство гледац. Тота му развода будзе и од пользы и научи дацо. Відзімне и интелигентных людох, котри маю народу служац як приклад, же ще описаю. То ў цій книжці ёс заслуга інтелігентнага сяяцьника кед несіка у служаньба и не шумна робота а тегіх, які по вечурні а сами сце уж піяни“. раз ум по вечурні а сами сце уж піяни“. „Е яздзіце персохіяни мою мили, я вам праве узаем приклад як то бритко винатра опіц ёс“. Нё досц то проповедац и народ поучовац эле интелигенція ма преднячиц все шумним прикладом. Од интелигенціі ма народ буц упущенк на праву драгу, интелигенція го ма поучовац, давац му полезны читаня и зос своим прикладным животом указовац як ще духотно напредує, як щечува здоровіе и благобітіе у котрим ще найдзе лепша утіха и разонода як у гриху піянства.

Тоти моі даскельо слова не маю служиц як сперане, да ще ёс чаша або дза вина, котри су у малей міри полезни, але ту слово о співаню. Кед чловек хори достане лік, бере го у малих оброкох и корисци му а кед го нараз вініе шидок, може я живет страциц, начкодзи себе. Кажды ма буц месцы чухом и росказац себе у праві час и повесц тераз досц бо ще спіем а то мілем начкодзи. Умереноц то ёдна од найкращих ослабінох, котра нам ма буц пред очми віше гоч цо робіме. А же ёй ще будземе притимовац будземе и наградзени.

Загорка Губаш

НАША ПОШТА

Русский Календарь за 1935 рок уж вишол зос штампи. Може ше достац при каждой секції союза. Дзе секція немаме може ше достац у каждого преподавца „Зарі“. Кажды член Союза купи себе и календар а и читальце „Зарі“ гоч су и не члени Союза купя наш перши календар. Правда же е не груби, але е зато поучни и краине ушорени. То наш перши календар, котри зме на жадане наших пріялькох и єдномицленикох мушели штампац, скоро у заднім часу, так же не було часу за векши календар. Почим напредуеме з дня на дзень и сотруднікох віше вецей ест на рок наш други календар будзе скорей приготовені и векши. Поври пенежох кельо мame слава Богу, же зме могли и тот винущиц зос штампи. Нашо браца и шестри, котри полюбели „Зарю“ будзе им ше пачиц и календар а ми ше радуеме же зме зос скромных приходох котри мame могли и календар отштампац. Фонду ніякого немаме, але мame свідомих людзох зос собу, котри точно плацали претплату за „Зарю“ а попри тим дзекуеме и шицким, котри принесли жерту за національну, праведну и русску ствар. Радуеме же число свідомих наших русских националистох з дня на дзень рошне и уверени зме же уж за кратки час побида будзе на нашей страні. Зос своим уважацько бичі горди, кед ше зна як нас нада словом и през штампу ше водзи прошыв нас. Нас не застраша ані агітація, ані поспіхи проців нас бо зме уверени же нашо пріяле знаю же шицко це робиме то шицко за добо и благобійт народа діламе, ані еден з на котри робиме за народну ствар нема с того особну даяка пользу, ані еден з нас не прима зато плацу, але кед треба и жертвую пенежи за то. Позберани зме коло Союза шицки з любови гу своіому русскому народу и сцеме послужиц за опіцу Славянску ідею. Чека нас еще друга и чешка борба, котрой ше не бойме бо народ з нами. Заряше, напредок! Докашце цо злога може. У злоги лежи спас нас шицких. Не дайце ше баламуциц, але витримайце на народней правей и добрей драги. То жадаю од нас нашо будуци поколеня, укажме, же зме були свідоми и мочни, же зме достойни свойого ошлебодзеня. Ярмо цудзе зняте и за віше зламане, укажме, же зме доросли сами зос собу управляц, укажме же робованю пришол конец.

Читайце и ширце „Зарю“

За власништво К. П. С. Ўго-Русин и за уредништво одговара: Др. Милутин Губаш, Н. Сад, Футошки пут 19
За штампарију „Натошевић“ К. Д., Нови Сад, Скерлићева 3, С. Ђисаловић, Јована Бошковића 6

ВІЯВА

1) Паноцец Біндас ше явно у Руских Новинах послужел зос презочліву спрэвочку, бо написал же сом приял св. православну віру уж пред пару тижнями датума **2-XII-1934**. Зос службеных податкох мож видзіц, же сом приял св. православну віру **15-XII-1934**, дакле „правдобешэнд“ паноцец цо „любі“ правду, зрезал ше лем за **13 дній** службено!

2) Як може так презочліво кламац тот стари паноцец, же му писал О. Др. Гаврий Костельник **26-XI 1924** року за мне писмо, кед ані о. Др. Гаврий за мне не имал пойма, ані я за нього, а ми ше упознали **1933** року, дакле и ту ше зрезал „правдолюбіви“ поплем за **9 (дзевец)** роки! Можебуц же тому паноцови таки мали розмаки часу не важни, добре би було кед би загаднул до свогого календару и водзел рачуна за кажди дзень. Випатра же тот пег наскоро постане пророк Валаам, хтори нёйліл магарца, кед нёсцел по його волі исц.

3) Нада^{чи} исти паноцец ше усудзел мне назвац **хітеричним** и вовком. Най пребачи „пречас^і“, он ше забунел, та сцел написац, же постал хистерични, кед ше дочул же білі недобре вишло по його кишенку бо и гак Вербас мали за його кишенку.

4) Паноцец Дюра и капелан Максо, най себе не фантазираю, и най не преценюю свою „вредносц“, же их дахто повола да ше врача гу православнай Церкви, бо такого паноца цо ше судзи 8 роки, цо люби пиц і картац ше, и такого цо их вадзи явно у церкви на проповидальні, не сцели бы, верце ми ані калзвіне або бугаре! А хто векти вовы як не исти пастир, хтори крем волни, зо своіх овечкох сце зодрец и скору. Чи му тай треписью католічки церковни канони? Не лем але шицки вирни без розлики віри, хтори зна^{чи}о паноца Біндаса, гадза ше од таки попе, и з презреньем и пошміхом патра ёніх. Да себе поп Дюра и капелан Макса за глядали, то и нашли. Не любим ше з ніскім дрец, але же ме ви присіліце — мушим зато за волю правди сом мушел дац гоч и радо туту віяву.

Иоан Виславски
Београд 12-XII-1934.
богослов.

БЕРЗА

Пшеница: бачка, околина Новог Сада 105—107, бачка околина Сомбор 105,—10 средне-бачка 105—107, сримска 105—10

Кукурица: Бачка и сримска 57—59 64—65.

Ярец бачки и сримски 105—107·50.